

Babits Antal

Tudományos családmodell a középkorban: az *Ibn Tibbon család filológiai hagyománya*

A 12. és 13. században Dél-Franciaország volt a zsidó vallásbölcselet egyik legaktívabb központja. Az Ibn Tibbon-dinasztia tagjai nemzedékeken keresztül a legjelentősebb héber fordítók voltak, és céljuk volt egy héber nyelvű filozófiai könyvtár és tudományos műhely létrehozása. Kidolgoztak egy alapos fordítói módszert, és meghatározták a legfontosabb filozófiai szakkifejezéseket és filológiai módszereket. A család tagjai olyan jelentős szerzőket fordítottak arabról héberre, mint például Szaadjá gáon, Ibn Gabirol és Halévi. Ezt a kiváló családi hagyományt folytatta Samuel is, és *A tévelygők útmutatója* fordításával ő lett a legjelentősebb mindközül. Görög és arab műveket fordított héberre: például Arisztotelész *Meteorológia*-ját, Averroes *Három értekezés*-ét, al-Farabi értelmezésében Arisztotelész *Kategóriá*-it, al-Bitruji *Asztronómia*-ját, melyek napjaink kutatói számára is példaértékűek lehetnek.

Balázs Gábor

A klasszikus zsidó ideál: családkép és szexuális élet – kihívások a 21. században

Az előadás bevezetője röviden vázolja, hogy miért erősen problematikus az az állítás, miszerint a Szentírásban található történetek alapján magától értetődő, hogy a családi élet különböző aspektusai számára a Biblia a megfelelő kiindulási alap a 21. században.

Az előadás fő része két részre koncentrál. Egyfelől kifejti, hogy a monoteista vallások által hirdetett és kizárólag helyesnek tartott családkép (heteroszexuális, klasszikus nemi szerepeket fenntartó, monogám, nukleáris család, életre szóló kapcsolat) fenntarthatóságával és ideálként történő beállítással kapcsolatban komoly érvek hozhatók fel. Másfelől bemutatja, hogy a különböző zsidó denominációk milyen módon próbálnak e kihívásokra reagálni, és milyen teológia és vallásjogi válaszok születtek eddig, illetve mik a várható kihívások az elkövetkező évtizedekben.

Barna Gábor

A hit és a polgári erények családerősítő szerepe

Az Igazoló Bizottság 1945-ben nem igazolta dr. B.D. k-i ügyvédet, aki a két háború között, de azt megelőzően is aktív szerepet játszott a k-i és vármegyei közéletben. Internálták, nyugdíját megvonták. Házát államosították, a családot egy kuláknak minősített családhoz költöztették. Az Állami Gazdaság által lelakott házukat 1957-ben visszavásárolhatták. Tanárnő lányát és ügyvéd fiát, tanítónő menyét és fiának öt gyermekét mindvégig „osztályidegenként” tartották számon. A megpróbáltatások, megalázások ellenére a család azonban nem roppant össze. Fiáék felnevelték öt gyermeküket, s mindegyiknek felsőfokú diplomát adtak a kezébe. Az előadás rámutat azokra a (katolikus) keresztény és a polgári értékekre, elvekre és példákra, amelyek segítettek a túlélésben, a vállalható kompromisszumok megkötésében az értékrend csorbulása nélkül, összetartották a családot, s biztosították az értékrend továbbadását az utódoknak.